Parlamentul European
2019-2024

Comisia pentru afaceri externe

2023/2118(INI)

7.7.2023

PROIECT DE RAPORT

referitor la drepturile omului și democrația în lume și politica Uniunii Europene în acest domeniu - raport anual pe 2023
(2023/2118(INI))

Comisia pentru afaceri externe

Raportor: Nacho Sánchez Amor

CUPRINS

Pagina

PROPUNERE DE REZOLUȚIE A PARLAMENTULUI EUROPEAN.....3

EXPUNERE DE MOTIVE.....15

PROPUNERE DE REZOLUȚIE A PARLAMENTULUI EUROPEAN

referitoare la drepturile omului și democrația în lume și politica Uniunii Europene în acest domeniu - raport anual pe 2023
(2023/2118(INI))

Parlamentul European,

– având în vedere Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene,

– având în vedere Convenția europeană a drepturilor omului,

– având în vedere articolele 2, 3, 8, 21 și 23 din Tratatul privind Uniunea Europeană (TUE),

– având în vedere articolele 17 și 207 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE),

– având în vedere Declarația Universală a Drepturilor Omului și alte tratate și instrumente ale ONU în domeniul drepturilor omului,

– având în vedere Pactul internațional cu privire la drepturile civile și politice,

– având în vedere Convenția Organizației Națiunilor Unite din 1948 pentru prevenirea și reprimarea crimei de genocid și rezoluția 43/29 a Consiliului pentru Drepturile Omului al Organizației Națiunilor Unite din 22 iunie 2020 referitoare la prevenirea genocidului,

– având în vedere Convenția Organizației Națiunilor Unite privind eliminarea tuturor formelor de discriminare față de femei din 18 decembrie 1979,

– având în vedere Declarația privind eliminarea tuturor formelor de intoleranță și de discriminare bazate pe religie sau convingere, proclamată prin rezoluția 36/55 a Adunării Generale a Organizației Națiunilor Unite din 25 noiembrie 1981,

– având în vedere Declarația Organizației Națiunilor Unite din 18 decembrie 1992 privind drepturile persoanelor care aparțin minorităților naționale, etnice, religioase sau lingvistice,

– având în vedere Declarația Organizației Națiunilor Unite privind apărătorii drepturilor omului, adoptată prin consens prin rezoluția 53/144 a Adunării Generale a Organizației Națiunilor Unite din 9 decembrie 1998,

– având în vedere Convenția Organizației Națiunilor Unite din 20 noiembrie 1989 cu privire la drepturile copilului și cele două protocoale opționale la aceasta, adoptate la 25 mai 2000,

– având în vedere Tratatul Organizației Națiunilor Unite privind comerțul cu arme, care a intrat în vigoare la 24 decembrie 2014, și Codul de conduită al UE privind exporturile de arme din 5 iunie 1998,

– având în vedere Declarația de la Beijing a Organizației Națiunilor Unite din septembrie 1995,

– având în vedere Agenda 2030 pentru dezvoltare durabilă a Organizației Națiunilor Unite, adoptată la 25 septembrie 2015, în special obiectivele 1, 4, 5, 8 și 10,

– având în vedere Convențiile Consiliului Europei din 4 aprilie 1997 pentru protecția drepturilor omului și a demnității ființei umane în ceea ce privește aplicarea biologiei și medicinei și protocoalele adiționale la acestea, din 16 mai 2005 privind lupta împotriva traficului de ființe umane și din 25 octombrie 2007 privind protecția copiilor împotriva exploatării sexuale și a abuzurilor sexuale,

– având în vedere Convenția Consiliului Europei din 11 mai 2011 privind prevenirea și combaterea violenței împotriva femeilor și a violenței domestice (Convenția de la Istanbul), care nu a fost ratificată de toate statele membre,

– având în vedere Protocolul nr. 6 la Convenția Consiliului Europei din 28 aprilie 1983 pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale referitor la abolirea pedepsei cu moartea,

– având în vedere Regulamentul (UE) 2020/1998 al Consiliului din 7 decembrie 2020 privind măsuri restrictive împotriva încălcărilor grave ale drepturilor omului și a abuzurilor grave împotriva drepturilor omului[1],

– având în vedere Regulamentul (UE) 2021/947 al Parlamentului European și al Consiliului din 9 iunie 2021 de instituire a Instrumentului de vecinătate, cooperare pentru dezvoltare și cooperare internațională - „Europa globală”, de modificare și abrogare a Deciziei nr. 466/2014/UE a Parlamentului European și a Consiliului și de abrogare a Regulamentului (UE) 2017/1601 al Parlamentului European și al Consiliului și a Regulamentului (CE, Euratom) nr. 480/2009 al Consiliului[2],

– având în vedere Concluziile Consiliului din 20 februarie 2023 privind prioritățile UE pentru 2023 în cadrul forurilor ONU însărcinate cu apărarea drepturilor omului,

– având în vedere Planul de acțiune privind drepturile omului și democrația pentru perioada 2020-2024, adoptat de Consiliu la 17 noiembrie 2020, și evaluarea sa la jumătatea perioadei, adoptată la 9 iunie 2023,

– având în vedere Planul de acțiune al UE privind egalitatea de gen pentru perioada 2021-2025 (GAP III),

– având în vedere Strategia UE privind drepturile copilului pentru perioada 2021-2024,

– având în vedere Orientările UE cu privire la apărătorii drepturilor omului, adoptate de Consiliu la 14 iunie 2004,

– având în vedere Orientările UE privind promovarea respectării dreptului internațional

[1] JO L 410 I, 7.12.2020, p. 1.
[2] JO L 209, 14.6.2021, p. 1.

umanitar din 2005, actualizate în 2009,

– având în vedere Orientările UE privind pedeapsa cu moartea, adoptate de Consiliu la 12 aprilie 2013,

– având în vedere Orientările pentru promovarea și protejarea respectării tuturor drepturilor omului pentru persoanele lesbiene, gay, bisexuale, transgen și intersexuale (LGBTI), adoptate la 24 iunie 2013,

– având în vedere Orientările UE în domeniul drepturilor omului privind libertatea de exprimare online și offline, adoptate de Consiliu la 12 mai 2014,

– având în vedere Orientările UE în domeniul drepturilor omului privind nediscriminarea în acțiunea externă, adoptate de Consiliu la 18 martie 2019,

– având în vedere Orientările UE în domeniul drepturilor omului privind apa potabilă sigură și salubritatea, adoptate de Consiliu la 17 iunie 2019,

– având în vedere Orientările revizuite ale politicii UE față de țările terțe în ceea ce privește tortura și alte tratamente sau pedepse crude, inumane sau degradante, adoptate de Consiliu la 16 septembrie 2019,

– având în vedere Orientările revizuite ale UE privind dialogurile pe tema drepturilor omului cu țările partenere/terțe, aprobate de Consiliu la 22 februarie 2021,

– având în vedere comunicarea Comisiei din 12 septembrie 2012 intitulată „Rădăcinile democrației și ale dezvoltării durabile: angajamentul Europei față de societatea civilă în ceea ce privește relațiile externe” (COM(2012)0492),

– având în vedere concluziile Consiliului din 10 martie 2023 privind rolul spațiului civic în protejarea și promovarea drepturilor fundamentale în UE,

– având în vedere propunerea Comisiei de directivă a Parlamentului European și a Consiliului privind diligența necesară în materie de durabilitate a întreprinderilor și de modificare a Directivei (UE) 2019/1937 (COM(2022)0071),

– având în vedere Raportul anual pe 2022 al UE privind drepturile omului și democrația în lume,

– având în vedere Premiul Saharov pentru libertatea de gândire al Parlamentului European,

– având în vedere rezoluția sa din 15 ianuarie 2019 referitoare la Orientările UE și mandatul trimisului special al UE pentru promovarea libertății religioase sau de convingere în afara UE[3],

– având în vedere rezoluția sa din 23 octombrie 2020 referitoare la egalitatea de gen în

[3] JO C 411, 27.11.2020, p. 30.

politica externă și de securitate a UE[4],

– având în vedere rezoluția sa din 19 mai 2021 referitoare la protecția drepturilor omului și politica externă a UE în domeniul migrației[5],

– având în vedere rezoluția sa din 19 mai 2021 referitoare la efectele schimbărilor climatice asupra drepturilor omului și rolul activiștilor de mediu în această chestiune[6],

– având în vedere rezoluția sa din 8 iulie 2021 referitoare la regimul mondial de sancțiuni al UE în materie de drepturi ale omului (Legea Magnițki a UE)[7],

– având în vedere rezoluția sa din 16 septembrie 2021 conținând recomandări adresate Comisiei privind identificarea violenței de gen ca un nou domeniu al criminalității enumerat la articolul 83 alineatul (1) din TFUE[8],

– având în vedere recomandarea sa din 17 februarie 2022 adresată Consiliului și Vicepreședintelui Comisiei/Înaltului Reprezentant al Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate privind corupția și drepturile omului[9],

– având în vedere rezoluția sa din 18 ianuarie 2023 referitoare la drepturile omului și democrația în lume și politica Uniunii Europene în această privință - raport anual pe 2022[10] și rezoluțiile sale anterioare referitoare la rapoartele anuale precedente,

– având în vedere toate rezoluțiile sale referitoare la încălcări ale drepturilor omului, ale democrației și ale statului de drept (cunoscute sub denumirea de rezoluții de urgență), adoptate în conformitate cu articolul 144 din Regulamentul său de procedură începând din 2019, în special cele adoptate în 2022 și 2023,

– având în vedere articolul 54 din Regulamentul său de procedură,

– având în vedere raportul Comisiei pentru afaceri externe (A9-0000/2023),

A. întrucât Uniunea se întemeiază pe valorile respectării demnității umane, libertății, democrației, egalității, statului de drept, precum și pe respectarea drepturilor omului, astfel cum se prevede la articolul 2 din TUE; întrucât acțiunea Uniunii la nivel mondial este ghidată de universalitatea și indivizibilitatea drepturilor omului;

B. întrucât, în conformitate cu tratatele, protecția și apărarea eficace a drepturilor omului și a democrației se află în centrul acțiunii externe a UE;

C. întrucât consecvența și coerența între politicile interne și externe ale UE sunt esențiale pentru realizarea unei politici eficace a UE în domeniul drepturilor omului;

D. întrucât țările care au garantat fiecărei persoane capacitatea de a se bucura de drepturile

[4] JO C 404, 6.10.2021, p. 202.
[5] JO C 15, 12.1.2022, p. 70.
[6] JO C 15, 12.1.2022, p. 111.
[7] JO C 99, 1.3.2022, p. 152.
[8] JO C 117, 11.3.2022, p. 88.
[9] JO C 342, 6.9.2022, p. 295.
[10] Texte adoptate, P9_TA(2023)0011.

omului sunt democrații; întrucât multilateralismul bazat pe norme este cel mai bun sistem organizațional pentru apărarea democrațiilor;

E. întrucât numărul autocrațiilor a crescut, 70 % din populația lumii trăind în prezent sub un regim autoritar, potrivit Universității din Göteborg[11]; întrucât această creștere a autoritarismului, a iliberalismului și a populismului amenință ordinea mondială bazată pe norme, protecția și promovarea drepturilor omului în lume, precum și valorile și principiile pe care se întemeiază Uniunea;

F. întrucât evaluarea la jumătatea perioadei din acest an a Planului de acțiune al UE privind drepturile omului și democrația 2020-2024 arată că, în pofida progreselor înregistrate până în prezent, trebuie depuse mai multe eforturi, în special în contextul provocărilor fără precedent cu care se confruntă lumea de la adoptarea sa;

Abordarea tendințelor globale și a provocărilor majore

1. reafirmă universalitatea și indivizibilitatea drepturilor omului, precum și demnitatea inerentă fiecărei ființe umane; reafirmă datoria UE și a statelor sale membre de a promova și proteja democrația și universalitatea drepturilor omului în întreaga lume;

2. subliniază că UE trebuie să fie pe deplin pregătită să contracareze ascensiunea autoritarismului, a iliberalismului și a populismului, precum și atacurile tot mai frecvente la adresa universalității drepturilor omului, a democrației și a dreptului internațional umanitar;

3. condamnă tendința tot mai mare de încălcare a drepturilor omului și a valorilor democratice în întreaga lume, cum ar fi execuțiile, tortura, arestările și detențiile arbitrare, reprimarea societății civile și a oponenților politici, utilizarea excesivă a violenței de către autoritățile publice, cenzura și amenințările la adresa mass-mediei independente, printre altele; regretă slăbirea protecției instituțiilor democratice și reducerea spațiului de acțiune pentru societățile civile din întreaga lume;

4. atrage atenția asupra unui set din ce în ce mai mare de instrumente utilizate de regimurile autoritare și iliberale pentru a construi un cadru de erodare a drepturilor omului prin dispoziții legislative și nelegislative care sunt folosite pentru a reduce la tăcere și a amenința societatea civilă, pentru a controla sistemul judiciar și a-i persecuta pe apărătorii drepturilor omului, printre altele, limitând exercitarea drepturilor fundamentale, ceea ce reprezintă o încălcare flagrantă a obligațiilor lor internaționale în materie de drepturi ale omului;

5. constată cu satisfacție că există, de asemenea, „zone luminoase” în materie de drepturile omului în acest context de provocări majore la adresa drepturilor omului la nivel mondial; accentuează necesitatea unei comunicări mai strategice privind drepturile omului și democrația prin difuzarea de știri despre rezultate pozitive, politici și bune practici; sprijină inițiativa „Good Human Rights Stories[12]” („Povești de succes în

[11] Universitatea din Göteborg, „The world is becoming increasingly authoritarian - but there is hope” („Lumea devine din ce în ce mai autoritară - dar există speranță”), 2 martie 2023 https://www.gu.se/en/news/the-world-is-becoming-increasingly-authoritarian-but-there-is-hope.
[12] https://goodhumanrightsstories.net/.

domeniul drepturilor omului”) ca modalitate de promovare a unor relatări pozitive despre drepturile omului;

Răspunsul acordat provocărilor la adresa drepturilor omului și democrației universale

Apărarea drepturilor omului și a dreptului internațional umanitar

6. reliefează necesitatea de a respecta dreptul internațional umanitar; solicită garantarea efectivă a trecerii rapide și neîngrădite a ajutorului umanitar în timpul conflictelor armate și crearea sistematică de coridoare umanitare atunci când și acolo unde este necesar în situații de conflict armat și război; condamnă consecințele umanitare dezastruoase și încălcările drepturilor omului cauzate de războiul modern și de conflictele din întreaga lume; subliniază impactul de gen al conflictelor armate, precum și consecințele acestora asupra mediului;

Dreptul la viață: către abolirea universală a pedepsei cu moartea

7. constată că, în pofida tendinței din unele țări din afara UE de a lua măsuri în vederea abolirii pedepsei cu moartea, există în continuare provocări semnificative în acest sens; regretă faptul că, în alte țări din afara UE, numărul sentințelor de condamnare la moarte care au fost executate a atins cel mai ridicat nivel din ultimii cinci ani; își reiterează apelul ca toate țările să abolească complet pedeapsa cu moartea sau să instituie un moratoriu imediat ca prim pas către abolirea sa;

Dreptul la libertatea de exprimare, libertatea mass-mediei și dreptul la informare

8. este profund îngrijorat de regresele tot mai mari în ceea ce privește libertatea de exprimare și libertatea mass-mediei în întreaga lume, în special pentru jurnaliști; condamnă cenzurarea jurnaliștilor, a apărătorilor drepturilor omului și a organizațiilor societății civile prin aplicarea așa-numitelor legi privind „agenții străini”, precum și a altor măsuri legislative și nelegislative adoptate de regimurile autoritare și neliberale; își reiterează profunda îngrijorare cu privire la utilizarea acțiunilor strategice în justiție împotriva mobilizării publice pentru a le reduce la tăcere;

Dreptul la libertatea de gândire, de conștiință, religioasă și de convingere

9. își reiterează îngrijorarea cu privire la încălcarea dreptului la libertatea de gândire, de conștiință, religioasă și de convingere; regretă instrumentalizarea identităților religioase sau de convingeri în scopuri politice și excluderea minorităților religioase și de convingeri și a comunităților religioase din anumite țări din afara UE; recomandă ca trimisul special să colaboreze îndeaproape și în mod complementar cu Reprezentantul Special al UE (RSUE) pentru drepturile omului și cu Grupul de lucru al Consiliului pentru drepturile omului și, în acest scop, consideră că trimisul special pentru promovarea libertății de religie și de convingere în afara UE ar trebui integrat în Serviciul European de Acțiune Externă într-un mod similar celorlalți trimiși speciali și reprezentanților speciali ai UE;

Dreptul la egalitate și nediscriminare

10. condamnă din nou toate formele de rasism, intoleranță, xenofobie și discriminare pe

motive de rasă, etnie, naționalitate, clasă socială, handicap, castă, religie, convingeri, vârstă, orientare sexuală sau identitate de gen; condamnă amenințarea internațională tot mai mare pe care o reprezintă discursurile de incitare la ură, inclusiv online; reiterează rolul esențial al educației și al dialogului în promovarea toleranței, a înțelegerii și a diversității;

Dreptul de a nu fi supus torturii și tratamentelor crude, inumane sau degradante

11. condamnă orice acțiune sau încercare de legalizare, instigare, autorizare, consimțământ sau acceptare a torturii și a altor metode de tratament sau pedepse crude, inumane sau degradante, indiferent de circumstanțe;

Dreptul de participare al publicului

12. constată că dreptul de a participa la alegeri libere și corecte nu este respectat în regimurile autoritare și iliberale; subliniază că aceste regimuri organizează alegeri false cu scopul de a-și consolida puterea, deoarece nu au o adevărată contestație politică și pluralism; își reiterează apelul adresat UE de a explora introducerea unei invitații permanente de observare a alegerilor în cadrul clauzei democratice din acordurile UE, al sistemului generalizat de preferințe și al mecanismelor echivalente;

Drepturile femeilor și egalitatea de gen

13. subliniază că drepturile femeilor și egalitatea de gen sunt drepturi ale omului indispensabile și indivizibile, precum și o bază pentru statul de drept și democrațiile reziliente; regretă faptul că milioane de femei și fete continuă să se confrunte cu discriminarea și violența, în special în contextul conflictelor, și că li se refuză demnitatea, autonomia și chiar viața; invită UE, statele sale membre și partenerii care împărtășesc aceeași viziune să își intensifice eforturile pentru a asigura exercitarea și protecția deplină a drepturilor omului; solicită elaborarea unei carte a drepturilor femeilor la nivelul UE; condamnă în termenii cei mai fermi atacurile tot mai numeroase la adresa sănătății sexuale și reproductive și a drepturilor aferente din întreaga lume, precum și violența de gen; salută aderarea UE la Convenția de la Istanbul;

Drepturile migranților și ale refugiaților

14. denunță erodarea drepturilor omului și a siguranței migranților, a refugiaților și a persoanelor strămutate forțat; reafirmă drepturile inalienabile ale omului și reamintește obligația statelor de a le proteja în conformitate cu dreptul internațional pertinent; invită UE și statele sale membre să își apere în mod eficace drepturile în cadrul politicii UE în domeniul migrației și al cooperării sale cu țările partenere în acest sens; este extrem de preocupat de numărul fără precedent de persoane strămutate forțat ca urmare a încălcării drepturilor omului (122 de milioane până la sfârșitul anului 2022), care s-a dublat în ultimii 10 ani;

Drepturile omului, afacerile și comerțul

15. subliniază rolul comerțului ca instrument major de promovare și îmbunătățire a situației drepturilor omului în țările partenere ale UE; remarcă totuși că îmbunătățirile înregistrate în unele dintre țările în cauză sunt puține sau inexistente; regretă efectele

negative ale activităților comerciale excesive și abuzive asupra drepturilor omului și democrației; solicită un acord final rapid și ambițios cu privire la Directiva privind diligența necesară a întreprinderilor în materie de sustenabilitate, cu norme obligatorii ale UE privind comportamentul responsabil al întreprinderilor în ceea ce privește drepturile omului, drepturile lucrătorilor și drepturile de mediu și o finalizare în timp util a interdicției privind produsele prin muncă forțată, pentru a se asigura că produsele fabricate prin muncă forțată sunt interzise pe piața Uniunii;

Drepturile persoanelor LGBTIQ+

16. regretă încălcările drepturilor omului, inclusiv discriminarea, persecuția, violența și uciderea persoanelor lesbiene, gay, bisexuale, transgen, non-binare, intersexuale și queer (LGBTIQ+) din întreaga lume; este extrem de preocupat de răspândirea discursurilor și a legislației privind ura și persoanele LGBTIQ+, care vizează persoanele LGBTIQ+ și apărătorii drepturilor omului; își reiterează apelul privind punerea în aplicare pe deplin a Strategiei privind egalitatea pentru persoanele LGBTIQ 2020-2025 ca instrument al UE de îmbunătățire a situației persoanelor LGBTIQ+ din întreaga lume;

Drepturile copilului

17. condamnă declinul în ceea ce privește respectarea drepturilor copilului și încălcările tot mai mari ale acestor drepturi, inclusiv prin violență, căsătoriile timpurii și forțate, abuzurile sexuale, inclusiv mutilarea genitală, traficul, munca copiilor, recrutarea copiilor-soldați, lipsa accesului la educație și asistență medicală, malnutriția și sărăcia extremă; își reiterează apelul privind o abordare sistematică și coerentă a promovării și a apărării drepturilor copiilor în toate politicile externe ale UE;

Drepturile persoanelor cu dizabilități

18. este preocupat de provocările legate de exercitarea deplină a drepturilor persoanelor cu dizabilități, cum ar fi accesul la educație, asistență medicală și locuri de muncă, precum și participarea la viața politică; solicită din nou UE să sprijine țările partenere în elaborarea de politici de sprijinire a îngrijitorilor persoanelor cu dizabilități;

Drepturile persoanelor în vârstă

19. își reiterează apelul adresat UE și statelor sale membre de a dezvolta noi căi de a consolida drepturile persoanelor în vârstă, ținând seama de multiplele provocări cu care se confruntă acestea, cum ar fi discriminarea pe criterii de vârstă, sărăcia, violența și lipsa protecției sociale, printre altele;

Dreptul la hrană

20. reamintește că dreptul la hrană, inclusiv accesul fizic și economic la alimente adecvate sau la mijloacele necesare pentru achiziționarea acesteia, este un drept al omului; este extrem de preocupat de provocările la adresa dreptului la hrană în întreaga lume, în special în situații de război și conflicte; solicită UE și statelor sale membre să promoveze orientări obligatorii privind dreptul la hrană în cadrul sistemului ONU;

Dreptul la un mediu curat, sănătos și durabil

21. subliniază că schimbările climatice și impactul acestora asupra mediului au efecte directe asupra exercitării efective a tuturor drepturilor omului; recunoaște activitatea importantă a organizațiilor societății civile, a apărătorilor drepturilor omului din domeniul mediului și a activiștilor indigeni pentru protejarea unui mediu curat, sănătos și sustenabil; regretă riscul cu care se confruntă apărătorii drepturilor omului din domeniul mediului și activiștii indigeni și solicită garantarea protecției lor efective;

Drepturile omului și tehnologiile digitale

22. este preocupat de amenințarea pe care inteligența artificială (IA) o poate reprezenta pentru democrații și drepturile omului, în special dacă nu este reglementată în mod corespunzător; salută concluziile Consiliului din 26 iunie 2023 privind consolidarea rolului și poziției de lider a UE în guvernanța digitală globală, în special a rolului său în definirea cadrului de reglementare mondial în domeniul digital și, în acest sens, salută propunerea de regulament de armonizare a normelor privind IA care trebuie să protejeze drepturile omului și avantajele pe care IA le poate oferi pentru bunăstarea umană;

Îmbunătățirea setului de instrumente al UE pentru promovarea și protecția drepturilor omului și a democrației în întreaga lume

Planul de acțiune al UE privind drepturile omului și democrația

23. observă că, până în prezent, punerea în aplicare a planului de acțiune al UE privind drepturile omului și democrația de către UE și statele sale membre, deși substanțială, este încă întârziată, în special, astfel cum s-a afirmat în evaluarea sa la jumătatea perioadei, din cauza provocărilor fără precedent cu care s-a confruntat lumea de la adoptarea sa; salută, în acest sens, consolidarea planului de acțiune pentru perioada rămasă, în vederea maximizării sinergiilor și complementarității dintre drepturile omului și democrație la nivel local, național și mondial;

Reprezentantul special al UE pentru drepturile omului

24. sprijină pe deplin activitatea RSUE pentru drepturile omului în ceea ce privește contribuția la vizibilitatea și coerența acțiunilor UE în domeniul drepturilor omului în relațiile externe ale UE; își menține rolul central în promovarea și protecția drepturilor omului de către UE prin colaborarea cu țări terțe și cu parteneri care împărtășesc aceeași viziune;

Instrumentul de vecinătate, cooperare pentru dezvoltare și cooperare internațională - Europa globală și programul tematic privind drepturile omului și democrația

25. reamintește rolul fundamental pe care îl joacă Instrumentul de vecinătate, cooperare pentru dezvoltare și cooperare internațională - Europa globală, inclusiv programul său tematic privind drepturile omului și democrația, ca instrument emblematic al UE în promovarea și protejarea drepturilor omului și a democrației în întreaga lume; subliniază necesitatea de a colabora cu societatea civilă în toate activitățile externe relevante ale UE; reiterează importanța raționalizării unei abordări bazate pe drepturile omului în cadrul instrumentelor de acțiune externă ale UE;

Acordurile internaționale ale UE

26. subliniază că clauzele privind drepturile omului ar trebui să se aplice tuturor acordurilor internaționale ale UE ca „element esențial”, inclusiv acordurilor sectoriale și de investiții; ia act de faptul că, până în 2014, UE a activat în mod oficial clauzele privind drepturile omului de douăzeci și patru de ori și, de atunci, a adoptat doar o singură dată „măsuri adecvate” în temeiul acestor clauze; reiterează faptul că, în fața încălcărilor persistente ale clauzelor privind drepturile omului de către țările sale partenere, UE ar trebui să reacționeze rapid și decisiv, inclusiv prin suspendarea acordurilor relevante în cazul în care alte opțiuni se dovedesc ineficiente;

Dialogurile UE privind drepturile omului

27. subliniază rolul important al dialogurilor privind drepturile omului în cadrul setului de instrumente al UE privind drepturile omului și ca vehicul esențial pentru punerea în aplicare a planului de acțiune al UE privind drepturile omului și democrația; subliniază că aceste dialoguri ar trebui să abordeze situația tuturor drepturilor omului și a democrației cu țările relevante; ia act de faptul că dialogurile privind drepturile omului ar trebui considerate un element cheie al angajamentului susținut al UE și nu un instrument de sine stătător; reamintește că aceste dialoguri trebuie utilizate împreună și în sinergie cu alte instrumente; repetă că trebuie aduse în discuție cazuri individuale și asigurate măsuri subsecvente adecvate; solicită creșterea vizibilității acestor dialoguri și a rezultatelor lor, inclusiv prin publicarea unei declarații de presă comune;

Regimul mondial de sancțiuni al UE în materie de drepturi ale omului (GHRSR)

28. salută utilizarea din ce în ce mai frecventă a GHRSR al UE ca instrument politic esențial în apărarea drepturilor omului și a democrației de către UE în întreaga lume; ia act, cu toate acestea, de provocările pe care le ridică cerința unanimității în adoptarea acestora și își reiterează apelul pentru introducerea votului cu majoritate calificată pentru deciziile privind GHRSR; sprijină pe deplin posibilitatea de a impune sancțiuni anticorupție specifice în cadrul UE în această privință, care a fost o prioritate de lungă durată a Parlamentului, fie prin includerea sa în GHRSR, fie printr-un regim diferit; subliniază că sancțiunile trebuie aplicate complet și solicită combaterea circumvenției acestora;

Activități de sprijinire a democrației

29. își reiterează îngrijorarea cu privire la atacurile din ce în ce mai numeroase ale regimurilor autoritare și iliberale asupra democrației și standardelor democratice; subliniază că apărarea și sprijinirea democrației în întreaga lume devin din ce în ce mai mult de interes geopolitic și strategic; reiterează importanța misiunilor UE de observare a alegerilor și contribuția Parlamentului la dezvoltarea și la îmbunătățirea metodologiei acestora; solicită consolidarea resurselor Grupului de susținere a democrației și de coordonare a alegerilor din cadrul Parlamentului European;

Sprijinul acordat de UE apărătorilor drepturilor omului

30. este extrem de preocupat de atacurile și hărțuirea apărătorilor drepturilor omului, precum și a familiilor, comunităților și avocaților acestora și consideră că sunt deosebit

de îngrijorătoare mijloacele din ce în ce mai sofisticate folosite pentru a-i persecuta; sprijină pe deplin activitatea apărătorilor drepturilor omului și acțiunile UE de asigurare a protecției acestora la nivel mondial; solicită aplicarea completă și consecventă a Orientărilor UE privind apărătorii drepturilor omului de către UE și statele sale membre; solicită să se depună eforturi pentru a consolida vizibilitatea acțiunilor și canalelor UE pentru protecția și sprijinirea apărătorilor drepturilor omului; își reiterează apelul adresat Comisiei de a-și asuma un rol proactiv în instituirea unui sistem de vize cu intrări multiple la nivelul UE pentru apărătorii drepturilor omului aflați în pericol;

Combaterea impunității și a corupției

31. subliniază că atât impunitatea, cât și corupția permit și agravează încălcările drepturilor omului și declinul democratic; salută acțiunile anticorupție din cadrul politicilor externe ale UE din comunicarea comună a Comisiei și a Înaltului Reprezentant al Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate din 3 mai 2023 privind combaterea corupției (JOIN(20203)0012); sprijină dispozițiile anticorupție incluse în acordurile comerciale ale UE cu țări din afara UE; subliniază rolul important al societății civile din țările din afara UE în supravegherea luptei împotriva impunității și a corupției;

Acțiunile UE la nivel multilateral

32. reiterează necesitatea ca UE și statele sale membre să se exprime la unison în cadrul ONU și în alte forumuri multilaterale; solicită UE și statelor sale membre să garanteze Uniunii un loc separat și permanent în forurile multilaterale, inclusiv în Consiliul de Securitate al ONU; solicită ca delegațiile UE să joace un rol mai important în cadrul forumurilor multilaterale, pentru care ar trebui să dispună de resurse adecvate;

33. salută sprijinul politic și financiar pe care UE l-a acordat Curții Penale Internaționale (CPI), inclusiv biroului procurorului CPI; solicită UE și statelor sale membre să sprijine în continuare CPI cu mijloacele și resursele necesare și să utilizeze toate instrumentele de care dispune pentru a consolida lupta împotriva impunității la nivel mondial;

Abordarea „Echipa Europa”

34. regretă cazurile de abordări diferite ale protecției și promovării drepturilor omului în țările din afara UE, observate în ambasadele statelor membre și în delegațiile UE; subliniază că ambasadele statelor membre ar trebui să acorde prioritate jucării unui rol din ce în ce mai important în promovarea și protejarea drepturilor omului, sprijinind totodată societatea civilă din țările terțe; constată că această responsabilitate nu ar trebui să revină în întregime delegațiilor UE; îndeamnă UE și statele sale membre să își intensifice eforturile de promovare și protejare a drepturilor omului și a democrației în întreaga lume;

°

° °

35. încredințează Președintei sarcina de a transmite prezenta rezoluție Consiliului, Comisiei, Vicepreședintelui Comisiei/Înaltului Reprezentant al Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate, Reprezentantului Special al Uniunii Europene pentru drepturile

omului, guvernelor și parlamentelor statelor membre, Consiliului de Securitate al ONU, Secretarului General al ONU, Președintelui celei de-a 77-a sesiuni a Adunării Generale a Organizației Națiunilor Unite, Președintelui Consiliului ONU pentru Drepturile Omului, Înaltului Comisar al ONU pentru Drepturile Omului și șefilor delegațiilor Uniunii Europene.

EXPUNERE DE MOTIVE

În fiecare an, Parlamentul European adoptă trei rapoarte anuale privind politicile externe, de securitate și apărare ale UE și privind drepturile omului.

Cele trei rapoarte se referă la:

- punerea în aplicare a politicii externe și de securitate comune - raportul anual pe 2023 (bazat pe raportul Înaltului Reprezentant al Uniunii pentru politica externă către Parlamentul European privind politica externă și de securitate comună) - competența Comisiei AFET,
- drepturile omului și democrația în lume și politica Uniunii Europene în această privință - raportul anual pe 2023 (bazat pe Raportul anual al UE privind drepturile omului și democrația în lume în 2022) - competența Subcomisiei DROI și
- punerea în aplicare a politicii de securitate și apărare comune - raportul anual pe 2023 (pe baza raportului Înaltului Reprezentant al Uniunii pentru politica externă către Parlamentul European privind politica externă și de securitate comună) - competența Subcomisiei SEDE.

Aceste rapoarte monitorizează și evaluează punerea în aplicare a politicii externe și de securitate comune, inclusiv a politicii UE privind drepturile omului și a politicii de securitate și apărare comune. Ele reprezintă o componentă cheie a contribuției Parlamentului European la elaborarea politicii externe a UE, în special în ceea ce privește consolidarea dreptului de control conferit Parlamentului European prin Tratatul de la Lisabona. Este esențial ca Parlamentul European să răspundă rapoartelor anuale emise de alte instituții de îndată ce acestea sunt publicate.